

Sygn. akt: III U 428/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 października 2015 r. w O.

sprawy z odwołania Z. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28 maja 2015r. **znak** (...)

z dnia 10 czerwca 2015r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje Z. W. prawo do emerytury począwszy od 25 maja 2015r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 428/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.06.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił Z. W. prawa do emerytury.

Z. W. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, kwestionując ustalenia organu rentowego, który nie uznał mu okresów pracy od 2.06.1987r. do 31.12.2000r. jako pracy w warunkach szczególnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podnosząc, iż odwołujący nie legitymuje się 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych do dnia 1.01.1999r., a tym samym nie spełnia wszystkich wymaganych prawem warunków uzyskania uprawnień emerytalnych w obniżonym wieku emerytalnym.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. W. (ur. (...)) posiada prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, które decyzją z dnia 06.03.2014r. zostało mu ustalone na okres do 30.09.2017r.

W dniu 12.05.2015r. odwołujący się Z. W. zwrócił się do ZUS z wnioskiem o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozpatrując wniosek o emeryturę Oddział ZUS uznał Z. W. za udowodniony na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy wynoszący 22 lata, 4 miesiące i 26 dni okresów składkowych oraz 2 lata i 9 miesięcy okresów uzupełniających, tj. okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Łącznie odwołujący udowodnił 25 lat okresów ubezpieczenia. Natomiast po analizie zgromadzonej w aktach dokumentacji ustalono, iż Z. W. na dzień 01.01.1999r. udowodnił okres pracy w szczególnych warunkach w ilości 7 lat i 13 dni, zamiast wymaganych 15 lat takiej pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. nie uwzględnił jako okresu pracy w szczególnych warunkach następujących okresów:

- od 02.06.1987r. do 31.12.1998r., tj. z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w O., ponieważ nie udokumentowano wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Odwołujący się nie złożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Natomiast na podstawie przedłożonego świadectwa pracy z dnia 30.12.2000r., umów o pracę i angaży nie można jednoznacznie ustalić, czy w podanym okresie odwołujący się pracował na stanowisku kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W związku z tym, nie można było ustalić czy wykonywana w ww. okresie praca była pracą w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, iż przedstawione przez odwołującego dokumenty z archiwum nie są wystarczające do uznania, że w okresie od 02.06.1987r. do 31.12.1998r. wykonywana praca spełnia powyższe kryteria i może być uznana za wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Biorąc powyższe pod uwagę Oddział ZUS w P. stwierdził, że ubezpieczony Z. W. nie spełnił warunków do nabycia prawa do emerytury według przepisów art.184 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odwołujący osiągnął wiek 60 lat, posiada 25 letni staż pracy, jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, lecz położył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa, jednakże do dnia 01.01.1999r. nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Dlatego też Oddział ZUS zaskarżona decyzją z dnia 28.05.2015r. odmówił Z. W. prawa do wcześniejszej emerytury.

W dniu 1.06.2015r. ubezpieczony wniósł za pośrednictwem ZUS odwołanie do Sądu. W złożonym odwołaniu od powyższej decyzji ZUS ubezpieczony podnosi, iż pracował w (...) na stanowisku kierowcy od 02.06.1987r. do 31.12.2000r., jeździł samochodem ciężarowym powyżej 3,5 tony, co zaliczone jest do pracy w szczególnych warunkach. Na dowód czego dołączył zeznania dwóch świadków.

ZUS uznał, że zeznania świadków, nie poparte dodatkową dokumentacją nieznaną organowi rentowemu przed wydaniem decyzji z dnia 28.05.2015r., nie są wystarczającym dowodem do uznania, że praca wykonywana w okresie od 02.06.1987r. do 31.12.1998r. spełnia kryteria wymagane przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. Oddział ZUS po dokonaniu analizy dokumentów dołączonych do odwołania ponownie nie uwzględnił Z. W. do okresów pracy w szczególnych warunkach okresu od 02.06.1987r. do 31.12.1998r. w związku z czym uznając,

że nadal nie legitymuje się on na dzień 01.01.1999r. wymaganym 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach - decyzją z dnia 10.06.2015r. ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Z. W. wniósł odwołania od obu decyzji z dnia 28.05.2015r. – w sprawie III U 428/15 i od decyzji z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie III U 508/15. Sąd połączył obie sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia (zarządzenie z dnia 18.09.2015r.) i dalej prowadził je pod sygnaturą III U 428/15.

Postępowanie dowodowe prowadzone przed Sądem wykazało, iż także w okresie od 2.06.1987r. do 31.12.1998r. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w O. - pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków S. S. (k.38v a.s., adnotacja 02:47), T. P. (k.38v a.s. adnotacja 05:42) , i przesłuchanie odwołującego się Z. W. w charakterze strony (k.38 v , adnotacja 09:44), dokumentację zawartą w aktach rentowych o numerze (...) i akta osobowe: Z. W. (k.18-19).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania są zasadne i zasługują na uwzględnienie.

Z. W. urodził się (...) podstawą ubiegania się przez niego o prawo do wcześniejszej emerytury jest art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z literalnym brzmieniem w/w przepisu w brzmieniu obowiązującym na dzień 1.01.2013r. w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze świadczenie emerytalne przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. który łącznie spełnił następujące warunki:

1. Osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
2. nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa,
3. w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn w tym co najmniej 15 lat okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W przypadku Z. W. kwestią sporną pozostawało jedynie ustalenie czy na dzień 1.01.1999r. odwołujący się przepracował 15 lat pracy w warunkach szczególnych. ZUS uznał, że odwołujący zgromadził 7 lat i 13 dni pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uznał okresu pracy od 2.06.1987r. do 31.12.1998r. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w O., ponieważ odwołujący się nie przedstawił świadectwa pracy w szczególnych warunkach, jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Sąd mając na względzie powszechne stanowisko judykatury uznające, że dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, a rodzaj powierzonych i rzeczywiście wykonywanych zadań (por. orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21.03.2013r. Sygn. akt. III AUa 1613/12) oraz brak ograniczeń dotyczących środków dowodowych na potwierdzenie okoliczności ustalenia zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze dopuścił dowód z zeznań świadków na potwierdzenie rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornym okresie.

Na okoliczność zatrudnienia i rodzaju czynności faktycznie wykonywanych przez Z. W. w (...) Sp. z o.o. w O., zeznawali świadkowie S. S. i T. P..

Świadek **S. S.** zeznał, że pracowali razem z odwołującym się w B. - W. w O. M., świadek pracuje tam nadal jako kierownik zakładu, począwszy od 1972r. – w międzyczasie firma się przekształcała. Odwołujący pracował od 1987r. Z. W. przyjął się na stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego. Pracował na tym stanowisku od samego początku, – świadek z racji, że był kierownikiem działu spraw pracowniczych ma wiedzę, że odwołujący się pracował od razu jako kierowca, pracował przez okres ok. 10 lat. Pracował w pełnym czasie pracy. Zakład produkował koparki hydrauliczne, podłoża gąsienicowe do różnych sprzętów przemysłu budowlanego. Odwołujący przewoził materiały i maszyny, jeździł wyłącznie na ciężarówkach, pracował co najmniej 8 godzin dziennie, było bardzo dużo pracy w tym okresie.

Świadek **T. P.** zeznał, że pracował razem z odwołującym się w W.. Świadek był zatrudniony od 11.11.1985r. do 2000r. Najpierw pracował jako referent ds. zaopatrzenia a później jako kierownik zaopatrzenia, transportu i zbytu. Odwołujący był kierowcą samochodu ciężarowego, tak pracował od początku, on przyszedł ok. rok po nim i pracował też do końca, ale dokładnie świadek nie pamięta. Pamięta natomiast, że był kierowcą samochodu ciężarowego, jeździł J., Jazzem. Firma w tym okresie produkowała elementy koparek, podwozia gąsienicowego i elementy hydrauliki gąsienicowej. On woził materiały do odbiorców. Pan W. jeździł więcej, kiedyś kierowcy jeździli więcej niż 8 godzin, to były inne czasy, nie było takich ograniczeń.

Z **akt osobowych** Z. W., pozyskanych w toku postępowania sądowego wynika, że praktycznie we wszystkich dokumentach stanowisko odwołującego się jest określone jako **kierowca**. Na uwagę zasługuje podanie o pracę złożone przez odwołującego się 20.05.1987r. gdzie ubiega się o przyjęcie do pracy na stanowisko kierowcy i podkreśla, że ma doświadczenie jako kierowca samochodu ciężarowego.

Z akt osobowych wynika też, że w okresie od 3.10.1990r. do 31.12.1990r. przez okres 3 miesięcy odwołujący się korzystał z urlopu bezpłatnego.

Sąd dopuścił dowód z przesłuchania odwołującego się na okoliczność jego zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w O.. Z. W. zeznał, że okresie od 2.06.1987r. do 31.12.1998r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego co najmniej 8 godzin dziennie w Zakładzie Zespołów (...) zwanym W. i B.. Pracował począwszy od 1987r. jako kierowca samochodu ciężarowego. Innych czynności nie wykonywał, był tylko kierowcą, pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. Jest członkiem OFE, ale złożył wniosek o przekazanie środków na dochody budżetu państwa w maju 2015r.

Zdaniem Sądu zeznania świadków oraz odwołującego się w całości zasługują na wiarę. Są one spójne, logiczne i korelują z dokumentacją zawartą w aktach rentowych oraz osobowych. Wprawdzie w aktach osobowych dotyczących zatrudnienia w W. wynika, że odwołujący się był kierowcą - nie wyklucza to jednak faktu, iż de facto odwołujący się jeździł wyłącznie samochodami ciężarowymi. Sąd uznał za wiarygodne wyjaśnienia złożone w tym zakresie przez odwołującego się i świadków, ponadto nie bez znaczenia jest fakt, iż odwołujący się posiadał uprawnienia do kierowania pojazdami ciężarowymi na datę podejmowania zatrudnienia.

W oparciu o dokumentację osobową i uzupełniające ją zeznania świadków Sąd uznał, że odwołujący w okresie od 2.06.1987r. do 31.12.1998r. – z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego od 3.10.1990r. do 31.12.1990r. - w W. O. M.. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodu ciężarowego o masie całkowitej powyżej 3,5 tony i okres ten doliczył mu do pracy w warunkach szczególnych jako zgodnych z działem VIII pkt 2 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wymiarze 11 lat i 4 miesięcy.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że Z. W. zgromadził ponad 15 lat (18 lat, 4 miesiące i 13 dni) pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełnia wszystkie wymagane przez prawo przesłanki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym i na mocy art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od 25 maja 2015r., tj. dnia w którym odwołujący się będący członkiem OFE złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa.

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Dopiero bowiem przeprowadzenie szerszego postępowania przed Sądem umożliwiło stwierdzenie, że w spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach. Zgromadzony na etapie postępowania przed organem rentowym materiał dowodowy nie pozwalał jednoznacznie na ustalenie czy odwołujący spełnił wszelkie wymagane prawem warunki uprawniające do prawa do emerytury. Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.